

400 000 ton petroleum cokes per spoor in 1977

handelswaarde heeft. Niets is echter minder waar! Het kleine dynamische personeelsbestand van Great Lakes Carbon Ghent N.V. vertolkt sinds augustus 1971 een belangrijke toeleveringsrol voor verscheidene Westeuropese industrieën en voor vele Belgische huisgezinnen.

Petroleumcokes is het residu na distillaties uit de ruwe petroleum van alle vluchtige en vloeibare bestanddelen (stadsgas, propaan, butaan, benzine, kerosene, ...). Kort gezegd: het raffinageresidu. Het aldus bekomen afvalprodukt is een vaste brandstof — net zoals kolen — met een hoog koolstofgehalte en zeer calorierijk. Het wordt onder verschillende vormen en groottes verbruikt in de electro-metallurgie (electrolyse bij aluminiumproductie), de staalnijverheid, (agglomereren van ertsen), de electriciteitscentrales (productie van energie) en voor de huisbrand (onder de naam Futurex als substituuat voor kolen).

De ruwe petroleumcokes worden vanuit de havens Port Arthur (Texas) en Long Beach (Californië) verscheept naar Gent. Gent werd niet louter willekeurig gekozen als Westeuropese „plant” van Great Lakes. Een voorafgaande studie had immers aangetoond dat het de best gesitueerde overzeese inplantingsplaats was. De Oostvlaamse haven, strategisch gelegen t.o.v. de Westeuropese petroleumcokesmarkten, biedt de mogelijkheid tot voordelige transporten, heeft een uitstekende spoorweginfrastructuur en vertoont een zekere gelijkenis met de twee Amerikaanse uitvoerhavens qua diepgang.

Op de 4 overige hectaren voorziet men in de toekomst de oprichting van een calcinator* en de uitbreiding van de opslagcapaciteit.

De grote klanten van Great Lakes zijn de Noordfranse electriciteitscentrales (HBNPC-centrales genoemd). Hier verschijnt de N.M.B.S. op het voorplan. Tot op heden werd de totaliteit van de petroleumcokes, bestemd voor de HBNPC-centrales, per spoor vervoerd.

Volledige treinen (tremelwagens Ed en Eds**) met bestemming Sommain, Hénin-Liétard, Douai, Bully-Grenay en Bruay sur l'Escaut zorgen voor een efficiënte aanvoer. Ook de USINOR-staalfabriek te Mont-St. Martin en de HCM-electriciteitscentrale te Montceau les Mines worden door deze treinen bediend. Geschoeid op Amerikaanse leest zoekt het management steeds de rendabelste en snelste werkwijze. Daarom rijden zij nu proef met de nieuwe Eads-wagens die speciaal gebouwd zijn voor dergelijk massavervoer.

De start was nochtans heel bescheiden. In juni 1976 sloot Great Lakes met de N.M.B.S. een éénmalig contract af voor het vervoer van 7 000 ton petroleumcokes. In augustus van hetzelfde jaar hernieuwde men reeds de overeenkomst, nu voor 30 000 ton. In 1977 werd een totale spoortrafiek verwezenlijkt van 400 000 ton, met in sommige maanden pieken van 50 000 ton. Voor 1978 stelt men een transport van 350 000 ton in het vooruitzicht. Van een evolutie gesproken! Eens te meer wordt hier bewezen dat het massavervoer één der voornaamste troeven is van de spoorweg.

Great Lakes Carbon Ghent N.V., recent ingeplant in de Gentse haven door de Amerikaanse moedermaatschappij Great Lakes Carbon Corporation behandelt enkel en alleen petroleumcokes. Vrij beperkt als activiteit zoudt u denken, te meer daar petroleumcokes slechts een afvalprodukt is en het dus ogenschijnlijk geen enkele

Bijna iedere maand ontvangt Great Lakes Carbon Ghent N.V. een schip van gemiddeld 50 000 ton aan het Sifferdok. In een mum van tijd lost het stuwadoorsbedrijf CBM de niet gesorteerde petroleumcokes. Soms wordt een klein deel rechtstreeks overgeslagen in tremelwagens, lichten (bestemming Duitsland, Zwitserland), of coasters (bestemming Scandinavië, Portugal, Spanje). De rest wordt in afwachting van sortering en levering opgeslagen.

Van de 10 ha bedrijfsoppervlakte zijn er 6 ha operationeel. Deze „area” wordt hoofdzakelijk ingenomen door de bergen petroleumcokes en de breek- en zeefinstallatie. Via een transportbandensysteem (totaal 4,5 km band) wordt de zwarte massa binnen de installatie geloodsd waar ze gezeefd (eventueel gebroken) wordt en opgesplitst in 4 categorieën volgens grootte (kaliber). Vier silo's voor de opslag van hoogwaardige petroleumcokes vervolledigen de „plant”. Ze worden gebruikt om de vermenging met andere kwaliteiten te vermijden.

Niettegenstaande er tussen Gent en Noord-Frankrijk een goede waterweginfrastructuur bestaat is de aanvoer van petroleumcokes voor de HBNPC-centrales per binnenschip ontoereikend. Het grootste probleem is de beperking van de vrachten door o.m. het bochtenrijk en ondiep tracé van Schelde en Leie. Ook de terminale verrichtingen eigen aan de binnenscheepvaart — het lossen in het bijzonder — verminderen sterk haar competitiviteit.

De N.M.B.S. biedt daarentegen een snel vervoer met aangepast materieel en een grote capaciteit. Great Lakes Carbon Ghent N.V. en de N.M.B.S., beslist een succesvolle samenwerking!

* calcineren: het verwarmen van petroleumcokes tot op een bepaalde temperatuur om er de vluchtige en vluchtige bestanddelen uit te verwijderen. De ruwe petroleumcokes wordt aldus herleid tot zuivere koolstof die gebruikt wordt bij de aluminiumproductie.

** voor de wagens geladen worden inspecteert men ze op zuiverheid om de kwaliteit van de petroleumcokes niet te schaden.